

CHECKLIST

Oudercontact - met voorbeelden en tips

Deze checklist helpt je om een **verbindend gesprek** te voeren met je ouders en leerlingen.

Let op: dit document geeft geen info over hoe je een oudercontact organiseert.

De tips in de checklist focussen op de **basishouding** van de leerkracht. Doel is om tot een echte dialoog (**wederkerigheid**) te komen met ouders en leerlingen.

Deze checklist kun je gebruiken in het **kleuter-, lager** en **secundair onderwijs**.

Er bestaat ook een variant van dit document waarin je je eigen tips kunt noteren.

Zie 'Checklist oudercontact - zelf in te vullen' op www.communicerenmetouders.brussels.

BIJ DE START VAN HET OUDERCONTACT

De leerkracht heet de ouder(s) en de leerling welkom.

- **Ontvang de ouder(s)** en de leerling aan de deur/ingang.
 - **Stel jezelf kort voor** als dat nodig is.
 - Begroet de ouder(s) en de leerling **persoonlijk**.
 - ...
-

De leerkracht maakt de verwachtingen expliciet.

- Informeer de ouder(s) en de leerling over **jouw doel** van het oudercontact.
Bijvoorbeeld: de ouders informeren, iets bevragen, de visie van de ouders over een probleem vragen, afspraken maken, samen met de ouders nadenken over hoe de resultaten voor het vak wiskunde beter kunnen in het volgende trimester ...
- Vraag aan de ouder(s) en de leerling wat hun **verwachtingen** van het oudercontact zijn.
Bijvoorbeeld: de ouders willen de examens van hun kind samen overlopen.
- ...

TIJDENS HET OUDERCONTACT

De leerkracht bepaalt de richting en de inhoud van het gesprek samen met de ouder(s) en de leerling.

- Neem de **verwachtingen** van de ouder(s) en de leerling mee in het oudercontact.
- Als de verwachtingen niet kunnen worden ingelost tijdens dit oudercontact, maak dan **verdere afspraken en communiceer die duidelijk**.
- Focus op het **gemeenschappelijke belang** van ouders en school: dat het goed gaat met 'uw zoon/ dochter, jou, onze leerling'.
- ...

De leerkracht laat blijken het gezin te kennen en/of het te willen leren kennen.

- Nodig de ouder(s) en de leerling uit om te vertellen over de **thuisituatie**:
 - » Vraag aan de ouder(s) en de leerling **welke talen ze thuis spreken**.
 - » Stel vragen zoals: "Wat moet ik weten over uw zoon/dochter?", "Wat doet hij/zij graag?", "Waar is hij/zij sterk in?", "Wat doen jullie als gezin graag?", "Waar ben je trots op bij je zoon/ dochter?"
 - » Nodig de ouder(s) en de leerling uit om te vertellen over de **(thuis)begeleiding van de leerling** bij schoolzaken.
 - » ...

De leerkracht benadert de ouder(s) en de leerling als ervaringsdeskundigen.

- Bespreek met de ouder(s) en met de leerling de **verwachtingen** van iedereen over de leerling en de ondersteuning voor de leerling thuis en op school. Formuleer de verwachtingen zo concreet mogelijk zodat ouders weten wat ze precies moeten doen.
- Peil bij de ouder(s) en bij de leerling naar **hoe zij de te bespreken situatie ervaren**.
Bijvoorbeeld: "Hoe vinden jullie dat het huiswerk verloopt?"
- **Bevestig de ouder(s) in de rollen die ze opnemen** om de leerling te ondersteunen.
Bijvoorbeeld: "Knap dat je je zoon/dochter stimuleert om hulpvragen te stellen."
- Vraag aan de ouder(s) en aan de leerling **welke mogelijke oplossingen** zij zien.
Bijvoorbeeld: "Hoe pakken jullie dat thuis aan?", "Als het bij jullie wél lukt, hoe komt dat dan denken jullie?", "Wat doe je als je zoon/dochter vastloopt met huistaken?"

- **Neem de zorgen van de ouder(s) en de leerling serieus.**
Bijvoorbeeld: "Ik neem dit mee naar de klassenraad."
- Ga samen met de ouder(s) en de leerling op zoek naar **concrete suggesties** om de leerling te helpen, zowel thuis als op school.
Bijvoorbeeld: "Wat heeft uw zoon/dochter nodig volgens jullie om ...?"
-

De leerkracht houdt rekening met de loyaliteit tussen de leerling en zijn/haar ouder(s) en bewaakt het vertrouwen dat een leerling heeft in de school.

- Behandel de leerling als **volwaardige partner in het gesprek** (of informeer de leerling voor en na het gesprek).
- Zorg ervoor dat de leerling **weet welke info naar de ouder(s) gaat**.
- Overleg met de leerling over **socio-emotionele problemen**: hoe gaan we dat overbrengen, wat zeggen we en wat niet?
- Praat **niet negatief over de ouder(s)** tegen de leerling.
- ...

De leerkracht luistert actief naar ouder(s) en leerling.

- Nodig ouder(s) en leerling uit tot **interactie**, om verder te vertellen ...
- Geef ouder(s) en leerling **aandacht**: focus volledig op de boodschap van de ouder(s) en de leerling en laat je niet afleiden door andere gedachten.
- Toon dat je **luistert**: glimlach, knik, toon een belangstellende blik ...
- Geef feedback door **samen te vatten, te parafaseren** ("Ik hoor je zeggen dat (...)", "Heb ik u goed begrepen?"), extra vragen te stellen ...
- Stel je eigen mening uit.
- Laat de ouder(s) en de leerling **uitpraten**.
- ...

De leerkracht biedt ruimte voor gevoelens, meningen, perspectieven ... van ouder(s) en leerling.

- Geef ouder(s) en leerling de kans om te **ventileren**.
- Laat ouder(s) en leerling **regelmatig aan het woord**.
- Peil naar **gevoelens** in het verhaal bij ouder(s) en leerling. Geef erkenning aan deze gevoelens.
- **Signaleer en bespreek teleurstellingen** bij ouder(s) en leerling.
- ...

De leerkracht heeft oog voor de eigenheid en de positieve eigenschappen van de leerling.

- Laat elementen aan bod komen waardoor de leerling **trots** kan zijn op **zichzelf**.
 - Laat elementen aan bod komen waardoor de **ouders trots** kunnen zijn op hun zoon/dochter.
 - Laat **interesses, talenten en/of loopbaankeuzes** aan bod komen.
 - Geef **positieve boodschappen** mee.
 - ...
-

BIJ DE AFRONDING VAN HET OUDERCONTACT

De leerkracht formuleert samen met ouder(s) en leerling afspraken.

- **Wie doet wat**, wanneer, waarom en hoe?
 - **Wanneer komen we opnieuw samen**/bespreken we hoe dit verder evolueert en of dit werkt voor alle partijen?
 - **Hoe onderhouden we contact?**
 - ...
-

De leerkracht gaat na of alles duidelijk is voor iedereen.

- Ga na of leerkracht, ouder(s) en leerling **hetzelfde begrijpen**.
 - Toets af bij de ouder(s) of zij nog **vragen** hebben.
 - Check of de afspraken voor iedereen **duidelijk** zijn.
 - **Zet de afspraken op papier** en geef ouder(s) en leerling een kopie mee, zodat ook zij goed geïnformeerd zijn.
 - ...
-

De leerkracht evalueert het gesprek samen met ouder(s) en leerling.

- Vraag ouder(s) en leerling om **feedback**: wat waardeerden ze aan het gesprek en wat hadden ze liever anders gehad? En hoe? Was het een informatief, zinvol en prettig gesprek?
 - ...
-

Deze fiche is gebaseerd op:

hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/projecten-en-publicaties/talentontwikkeling/gereedchapskist_oud/gereedchappen2/2-oudercontact